

Vs. sivistystoimenjohtaja Kimmo Kuusimäki, varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala, vs. johtava rehtori Vesa Malin

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Paremmat ja monipuolisemmat palvelut	Heikkoudet: Nykyinen palveluverkko ei mahdollista toimintakulttuurin kehittämistä. Palveluverkko on sirpaleinen ja palveluiden saatavuus ei parane.	Heikkoudet: Alkuvaiheen mittavat taloudelliset panostukset kuormittavat investointiohjelmää. Vanhoista kiinteistöistä johtuvat rajoitukset oppimisympäristöjen suunnittelulle.	Varhaiskasvatuksen huoltajat toivoivat päiväkotien yhteyteen laajasti perheille tarjottavia tukipalveluja. Palvelutoiveina esitettiin muun muassa terveystalout: puheterapia-, fysioterapia-, toimintaterapia-, hammashoitopalvelut. Vanhemmat toivoivat myös päivähoidon toteutuvan alakoulujen yhteydessä.	Oppilaat toivat esiin harrastusmahdollisuudet koulujen yhteydessä kuten jäähallin sekä kerhotoiminnan. Myös alakoulujen huoltajat toivat erityisesti esiin liikuntapaikkojen ja harrastusmahdollisuuksien toteutumisen koulujen yhteydessä. Yläkoulun huoltajat toivat esiin perheille tarjottavan tuen merkityksen koulujen yhteydessä. Myös ulkotilojen merkitystä, metsä ja muu luonto, korostettiin.
	Vahvuudet: Laaja palveluverkko, jossa on pienet päiväkotiyksiköt.	Vahvuudet: Uudistuviin yksiköihin on helppompaa toteuttaa monipuolisia palveluja kustannustehokkaasti.		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Laajemmat palvelukokonaisuudet	Heikkoudet: Esiopetuksen ja koulun yhteistyötä voidaan kehittää, mutta sille jää rakenteellisia esteitä. Varhaiskasvatuksen palveluja ei saada koulujen yhteyteen. Oppilaan nivelvaiheet säilyvät pääosin ennallaan.	Heikkoudet: Suurissa yksiköissä tulee huolehtia yksilöllisten tarpeiden täyttämisestä ja lapsen huomioimisesta. Siirtymävaiheessa tulee huolehtia henkilöstön koulutuksesta. Uuden toimintakulttuurin käyttöönotolle tulee varata riittävästi aikaa.	Yli puolet (50,2%) kaikista vastaajista oli sitä mieltä, että päiväkotitoiminta voidaan toteuttaa alakoulujen yhteydessä. Vastauksissa ehdotettiin myös mallia, jossa päiväkot- ja esiopetus toteutuisivat yhtenäiskoulun yhteydessä ja tähän olisi liitetty myös avoimen varhaiskasvatuksen, kirjaston ja mahdollisesti seniorien tuettu palveluasuminen. 36,4 % kaikkien vastaajien mielestä päiväkot- ja esiopetus voidaan toteuttaa alakoulun yhteydessä. 56,1% mielestä päiväkotia ja esiopetusta oli Naantalissa tällä hetkellä sopivasti. Muutamat vastaajista arvioivat, että nykyiset päiväkotien paikat oli maantieteellisesti väärin kohdennettu. Vastauksissa todettiin yksityisen päiväkotitoimijan puuttuvat. Vastauksissa korostettiin, ettei päiväkotien määrä ole niin merkityksellinen vaan palvelun laatu.	79,1 % kaikista vastaajista totesi, että kouluja on Naantalissa sopivasti. Kouluja todettiin olevan määrällisesti tarpeeksi, mutta tilaa ei vastaajien mielestä tuntunut oppilaille olevan riittävästi. Vastauksissa arvioitiin kriittisesti suurempien kouluyksikköjen rakentamista. Vastauksissa muun muassa pelättiin, ettei isoissa yksiköissä voida huolehtia riittävässä määrin kiusaamisen ehkäisystä. Alakoulujen toivottiin olevan lähellä lapsia, ettei koulumatkat tule liian pitkiksi ja voidaan varmastikin huolehtia koulumatkan turvallisuudesta.
	Vahvuudet: Nykyinen toimintamalli on vakiintunut ja siitä on kokemuksia. Tämänhetkiseen tilanteeseen asiakkaat ovat melko tyytyväisiä.	Vahvuudet: Yksiköiden palvelut monipuolistuvat ja nivelvaiheet ajoittuvat entistä paremmin. Perhetalot palvelevat lähellä lasta varhaiskasvatuksesta alkuopetukseen. Uudistetuissa tiloissa voidaan toteuttaa joustava esi- ja alkuopetus. Oppilaan kasvatusta tulee tasaisemmaksi, kun yhdessä palvelupisteessä ollaan pidempään. Palvelujen saatavuus parane.		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Uudistuvien opetussuunnitelmien tarpeet	Heikkoudet: Opetussuunnitelman vaatimukset voidaan toteuttaa nykyisissä tiloissa. Tilaratkaisut eivät mahdollista uuden vasun/opsin oppimisympäristövaatimuksia.	Heikkoudet: Toiminnallinen tarve toteuttaa muutos on nopeampi, kuin mihin palveluverkon uudistaminen antaa mahdollisuuden.	Varhaiskasvatuksen huoltajien palautteissa korostui nykyisten tilojen ja vanhojen päiväkodiksi muutettujen rakennusten toimimattomuus sekä se, että lapsiryhmät ovat tällä hetkellä liian täynnä.	Huoltajien tieto uudesta opetussuunnitelmasta on vielä vähäistä. Monet vanhemmat kokevat muutoksen uhkana. Vanhemmat haluavat koulun osallistavan heitä uuden opetussuunnitelman täytäntöönpanoprosessissa.
	Vahvuudet: Pienten yksikköjen yhteisöllisyys korostuu.	Vahvuudet: Uudet oppimisympäristöt mahdollistavat uuden opetussuunnitelman toteuttamisen monin tavoin. Muuntuvat tilat mahdollistavat vaihtuvat opetusryhmät. Tilat voidaan muokata paremmin vastaamaan uuden opetussuunnitelman tarpeita. Monialainen osaaminen parantaa opetusta ja kasvatus.		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Uudistuvat, turvalliset ja terveelliset oppimisympäristöt	Heikkoudet: Rakenteellisten muutosten tekeminen on vaikeaa. Kaikkia pihoja ei saada tyydyttävään kuntoon. Vanhojen kiinteistöjen ylläpitokustannukset kasvavat ja peruskorjaustarve on mittava.	Heikkoudet: Oppimisympäristöjä uudistettaessa tulee pitää huolta kaikkien oppilaiden tarpeista.	Oppimisympäristöissä varhaiskasvatuksen huoltajat pitävät tärkeänä työntekijöiden ammattitaitoa. Tämänhetkisissä päiväkodeissa keuhuttiin turvallista ympäristöä, toimivia ja luontoa lähellä olevia piha-alueita sekä ammattitaitoista henkilökuntaa.	Vastauksissa koulussa korostui henkilökunnan rooli, vanhempien hyvä kohtaaminen ja vuorovaikutus. Alakoululaisten vanhemmat toivat esiin pienten yksiköiden toimivuuden. Myös erityisluokkien kuten kielirikasteisia luokkia ja kerhotoimintoja koulussa keuhuttiin. Koulumatkan turvallisuus korostui kaikissa vastauksissa.
	Vahvuudet: Vanhoja tiloja voidaan uudistaa kalusteiden avulla. Kiinteistöjen kunto on tällä hetkellä kohtuullinen. Pienet erilliset yksiköt koetaan turvallisiksi.	Vahvuudet: Kalusteiden ja peruskorjausten avulla saadaan moderneja ja uudistettuja oppimisympäristöjä. Varhaiskasvatuksen käyttöön saadaan sisäliikuntatilat. Uudet oppimisympäristöt rakennetaan toimiviksi ja turvallisiksi. Pihojen toimivuuteen ja luonnonläheisyyteen kiinnitetään huomiota.		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Houkutteleva lapsiperheille	Heikkoudet: Nykyisissä yksiköissä ei ole kasvun mahdollisuutta. Vanhat kiinteistöt eivät anna mielikuvaa nykyaikaisesta toiminnasta.	Heikkoudet: Vanhat kiinteistöt asettavat rajoitteita toiminnallisille muutoksille. Lisäävätkö peruskorjatut rakennukset lapsiperheiden houkuttelevuutta riittävästi?	Houkuttelevuutta varhaiskasvatuksen huoltajien mielestä lisäisi muun muassa se, että lapset olisi mahdollista saada hoitoon omaa kotia lähimpään yksikköön sekä se, että sisarukset voisivat olla samassa päiväkodissa. Subjekttiivisen päivähoito-oikeuden rajaaminen katsottiin vastauksissa estävän lapsi/perheystävällisen palvelun toteuttamisen.	Luonnonläheisyys, kokoontumispaikka, harrastusmahdollisuudet koululla. Turvalliset ja terveelliset tilat sekä riittävät tilat koululaisille. Koulumatkat, turvallisuutta ja kohtuullista pituutta korostettiin.
	Vahvuudet: Kattava palveluverkko. Toiminta on laadukasta.	Vahvuudet: Uudet yksiköt voidaan rakentaa tiloiltaan joustaviksi. Ikäluokkien oppilasmäärien heilahdukset voidaan näin huomioida paremmin. Uudet koulurakennukset ovat tilavia, toimivia ja turvallisia. Ne mahdollistavat uuden pedagogisen ajattelun tuomisen käytäntöön.		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Taloudelliset vaikutukset	Heikkoudet: Nykyisen verkon peruskorjaustarpeet ovat huomattavat. Laskevalla lapsimäärillä kiinteistökustannukset kasvavat suhteessa muihin kuluihin. Tämä voi aiheuttaa paineita pienentää henkilöstöön ja materiaaleihin käytettävissä olevia resursseja.	Heikkoudet: Vaatii suuret investoinnit seuraavan 12 vuoden aikana.	Huoltajat korostivat, että palveluverkkovalmistelu on olettava järkevä ja kustannustehokas kokonaisuus, joka palvelee lapsia, huoltajia ja henkilökuntaa.	Vastauksissa nousi esiin riittävän pienen opetusryhmäkoon merkitys oppimiseen, turvallisuuteen ja viihtyvyyteen. Kouluruokailun laatu- ja määräongelmat nousivat esiin monissa vastauksissa.
	Vahvuudet: Peruskorjaustarpeet ajoittuvat pidemmälle ajanjaksolle.	Vahvuudet: Osa rakennuksista jää pois käytöstä. Kiinteistökulujen suhde muihin toimintaa pidetään vuoden 2016 tasolla. Paine pienentää henkilöstöön ja materiaaleihin käytettävissä oleviin resursseihin vähenee. Suuremmat yksiköt tuovat toimintaan tehokkuutta. Uudet rakennukset ovat taloudellisempia ylläpitää. Kaikki tilat vanhoissa koulurakennuksissa otetaan remonttien myötä hyötykäyttöön. Tilojen käyttöastetta saadaan paremmaksi monikäyttöisillä tilaratkaisuilla. Isommat palvelukokonaisuudet mahdollistavat henkilökunnan tehokkaamman käytön. Terveelliset ja turvalliset tilat vähentävät poissaoloja.		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Henkilöstö ja organisaatio	Heikkoudet: Nykyisten tilojen vanhanakaisuus on toiminnan kehittämisen esteenä. Lapsimäärän väheneminen saatataa helpottaa tilanahtautta. Henkilöstön joustava ja tehokas käyttö on haasteellista.	Heikkoudet: Muutosvaihe vaatii runsaasti koulutusta henkilöstölle ja muutos tapahtuu vaihteittain.	Varhaiskasvatuksen henkilökunnan vastauksissa korostui nykyisten ryhmien liian suuri koko. Tulevaisuuden työtiloilta toivottiin muunneltavuutta sekä myös toimivien liikunta- ja pihatilojen merkitystä. Myös tilojen terveellisyys korostui.	Liian suurta koulua pidetään uhkana. Arvellaan, että kiusaaminen ja ongelmat kasaantuvat. Yhteisöllisyyden merkitystä korostetaan ja sopivan kokoinen yksikkö auttaa tässä. Henkilökunnan asiantuntemus ja yhdessä toimiminen ovat tärkeitä. Tiedon pitää kulkea koulun sisällä ja koulun ja kodin välillä. Ohjaajapalveluita toivottiin lapsille lisää. Opettajien koulutukseen toivottiin lisää resurssia, tai toerot esim. tvt-asioissa ovat edelleen suuria.
	Vahvuudet: Organisaation kulttuuri on hioutunutta. Henkilöstö on sitoutunutta.	Vahvuudet: Monipuoliset tilat mahdollistavat henkilöstön joustavan käytön ja tilojen oikea mitoitus vähentää ahtauden tuntua. Eri kasvatuksen ja oppilashuollon alalla toimivien ihmisten asiantuntemus saadaan tehokkaaseen käyttöön suuremmissa yksiköissä. Koulu- ja päiväkotiverkkosuunnitelman vahvuutena on sen joustavuus oppilasmäärän suhteen. Isommissa palvelukokonaisuuksissa henkilöstön osaamisen on mahdollista monipuolistua ja lapsen ja perheen saama tuki siksi laajempaa. Työparit tukevat toisiansa ja auttavat työssäjaksamisessa.		

	Jatketaan nykyisellä rakenteella vuoteen 2030	Visio 2030	Varhaiskasvatuksen kuntalaiskysely	Perusopetuksen kuntalaiskysely
Päiväkotij- ja kouluverkko	Heikkoudet: Päiväkodit ovat pieniä ja niissä ei ole laajentamismahdollisuutta. Kunnan ja maakunnan välinen työnjako on epäselvä. Ilman merkittävää uudistumista Naantalin brändiarvo laskee. Vahvuudet: Työolosuhteita voidaan kohtuudella parantaa. Kalusteratkaisuilla voidaan parantaa nykyisiä tiloja. Toimintakulttuuria kehitetään nykyisissä tiloissa. Maakuntaudistus ohjaa uudistamaan palveluja.	Heikkoudet: Toimintakulttuurin muutos tapahtuu hitaasti ja asteittain. Pelkät rakennukset eivät saa aikaan muutosta toiminnassa. Muutosjohtamisen laatuun ja määrään tulee kiinnittää erityistä huomiota. Vision toteutus tapahtuu kolmen valtuustokauden aikana ja vaatii poliittisen päätöksen-tekokoneiston sitoutumista muutokseen. Vahvuudet: Monipuoliset tilaratkaisut parantavat päivähoitolaisten ja koululaisten oppimisympäristökokemusta. Tulevaisuuden koulu on turvallinen oppimisen ja kasvun paikka. Yhteisöllisyys on otettu huomioon tilojen suunnittelussa. Tilat ja kalusteet ovat ergonomisia, ekologisia ja muunneltavia. Tilojen avaruus ja samalla kodikkuus on mahdollista hyvän suunnittelun ja ekologisten materiaalien avulla. Tulevaisuuden koulussa työskentelee monenlaisia osaajia ja se pystyy tarjoamaan opetusta kaikentilaisille oppijoille. Koulun yhteydessä voi harrastaa ja koululta löytyvät myös terveys, kulttuuri ja nuorisopalvelut. Koulu palvelee iltaisin ja viikonloppuisin alueen asukkaita harrastus ja kokoontumistilana.	Nykyisten varhaiskasvatuksen asiakkaiden mielestä tulevaisuuden päiväkotij on kohtuullisen kokoinen yksikkö (pienet ryhmät), jonka toimintaa toteutetaan ammattitaitoisesti, laadukkaasti mutta tehokkaasti. Sen tilat ovat terveelliset, virikkeelliset ja mukautuvat käyttötarkoituksena mukaan. Tiloissa on käytetty ekologisia valmistusmateriaaleja ja ne ovat energiatehokkaita. Varhaiskasvatuksen tilat ovat kodinomaisia, viihtyisiä ja tilavia, joissa voi toteuttaa leikkiä myös pienemmissä ryhmissä. Yksiköissä toteutuu kerhotoimintaa ja harrastustoimintaa samasta paikasta, vieläpä päiväkotipäivän aikana. Toiminta on lapsilähtöistä, kodinomaista sekä tietenkin myös työntekijöiden hyvät työolosuhteet huomioiva. Toiminta-aika on nykyistä joustavampaa.	Perusopetuksen huoltajien mielestä tulevaisuuden koulussa on mahdollista oppia perustaidot laadukkaiden opetusvälineiden, opetustilojen ja henkilökunnan avulla. Kouluilla olisi mahdollista harrastaa koulupäivän jälkeen. Kouluissa olisi turvalliset ja terveelliset tilat ja ympäristö olisi luonnonläheinen. Tulevaisuuden koulussa ollaan kansainvälisiä ja kieliä opiskellaan aiempaa monipuolisemmin. Koulu pystyy ottamaan toiminnassaan huomioon erilaiset oppijat. Koulu on toimiva yhteisö ja toiminta on osallistavaa ja oppilähtöistä. Koulusta saa myös muita perhe- ja terveyspalveluita. Tulevaisuuden koulu ottaa huomioon kestävän kehityksen periaatteet kaikessa toiminnassaan. Ryhmäkoot ovat pieniä ja henkilöstö osaavaa. Kouluun täytyy olla helppo ja turvallinen tulla ja mennä. Oppiminen on toiminnallista ja ergonomia otetaan huomioon aikuisilla ja lapsilla.

Päiväkoti-ikäisten lasten mielipiteitä hyvästä päiväkodista

Kysyttäessä päiväkodissa olevilta lapsilta millainen on hyvä päiväkotij, listasivat he muun muassa seuraavia tarvikkeita: paljon leluja, jalkapalloja, autoja, uima-allas, jääkiekkopöytä, paljon leikkituloja ja paljon sänkyjä. Ulkotilojen tulisi lasten mielestä olla kivoja ja siellä voisi olla esimerkiksi köysirata.

*Ruuan merkitys lasten vastauksissa korostui. Heidän mukaansa hyvä ruoka on tärkeää ja se, että ruokaa on riittävästi. Aikuisten tulisi kysyä lasten mielipiteitä heille mais-
tuvista ruuista ja nämä mielipiteet tulisi ruuan valmistuksessa huomioida: "siel on sitä puuroa mistä tykkään tosi paljon."*

Lasten vastauksista tuli esiin myös päiväkodin hyvän ilmapiirin merkitys. Monet vastasivat, että hyvä päiväkotij on paikka, jossa kaikilla on kiva, jossa on paljon ystäviä sekä leikkitovereita, missä halitaan ja saa siellä saa tehdä mitä vaan. Lasten mielestä kivaan päiväkotiin on kiva aamulla tulla ja sieltä on kiva lähteä kotiin. Myös se, että päiväkotiin saa tuoda oman isin tai äidin, vaikka aamupuurolle, koettiin tärkeäksi.

Leikin, liikkumisen ja askartelun mahdollistaminen tuli esiin monissa lasten vastauksissa. Sellainen päiväkotij jonne saa tuoda omia leluja oli lasten mielestä mielekäs. Lapset toivat esiin myös levon merkityksen: tulee olla paikka, jossa on kiva levätä. Joku totesi, että hyvä päiväkotij on "ison kokoinen".

Päiväkoti-ikäisten lasten mielipiteitä tulevaisuuden päiväkodista

Tulevaisuuden päiväkodissa lapset pitivät tärkeinä melko samoja asioita kuin kuvaamassaan kivassa päiväkodissa. Tulevaisuuden päiväkodissa on läsnä kivat aikuiset, kivat kaverit ja kaikki ovat ystävällisiä toisilleen. Leikki ja toiminallisuus on keskeisessä roolissa kaikessa tekemisessä ja päiväkodissa on lasten käytössä paljon uusia leluja. "siellä tehdään kaikkea puuhaa, toivoisin tänne myös lelukauppaa, missä mikään ei maksaisi mitään".

Lasten mielestä päiväkodissa saisi myös pelata pleikkapelejä ja katsoa videoita. Ulkotilat ja ulkoilu mainittiin useassa vastauksessa; tulevaisuuden päiväkodissa tehdään retkiä, leikitään leikkipuistossa ja pelataan aina jalkapalloa. Myös ruokailu ja ruuan merkitys esiintyi näissäkij vastauksissa: "päiväkodissa leivotaan kakkuja, päiväkodissa voisi toimia oikea olla pizzeria ja siellä saisi myös joskus syödä suklaata".

Eräät lapset ideoivat sellaisen tulevaisuuden päiväkodin, missä voi olla yöeskarissa. Joku ideoi liikutettavaa päiväkotia: "sellaista millä olisi jalat, jolloin päiväkotij voisi aina liikkua minne vaan". Tulevaisuuden päiväkotij on lasten mielestä niin kiva, että "Mä jään tähän kivaan päiväkotiin ainakin seuraavaksi sadaksi vuodeksi."

Alakoululaisten näkemyksiä tulevaisuuden koulusta:

Alakouluikäisten lasten vastaukset tulevaisuuden koulusta liittyivät pääosin oppimisympäristöön, sen tilaratkaisuihin ja muun muassa ergonomiaan: "Tulevaisuuden koulussa pitäisi olla pehmeä lattia, että siinä voisi maata. Luokassa pitäisi olla sohva, että voi välillä istua jossain pehmeässä eikä kovassa tuolissa. Minun selkäni on ainakin joka päivä kipeä tuolien takia. Koulu voisi olla neljäkerroksinen ja siellä pitäisi olla hissi, koska ei aina jaksa kävellä portaita pitkin. Luokissa voisi olla lasikatto, että auringon valo pääsisi luokkaan. Ettei olisi luokahuoneita, ei opiskeltaisi kirjoilla vaan padeilla."

Opiskelun tauotuksen merkitystä ja siihen liittyviä tilaratkaisuja tuotiin esiin muun muassa näin: "Voisi olla patjoja, jossa oppilas voisi levätä jos väsyttää. Voisi olla myös ikkuna käytävälle. Siinä voisi olla sälekaihtimet. Koulussa voisi olla pelihuone, minne voisi välillä mennä pelaamaan."

Ala-koululaiset näkivät tärkeänä toimivien ulkotilojen merkityksen: "Pihalla pitäisi olla paljon telineitä, että niissä voisi leikkiä ja kiipeillä ja siitä saisi paljon liikuntaa keinoja pitäisi olla enemmän, koska yleensä siinä menee koko välitunti kun odottaa vuoroaan ja telineiden pitäisi olla hausempia ja isompia, koska nykyään kukaan ei ole niissä. Ulkona pitäisi olla iso liukumäki ja erilaisia leikkijuttuja".

Kouluruokailusta lapset totesivat näin: "Koulussa pitäisi myös olla mieliruokapäivä, koska lastenkin pitäisi joskus päättää isommissakin asioissa esim. ruuassa. Ruokalassa olisi liukuhihna, mistä voisi ottaa ruokaa ja voisi tilata ruokaa koska haluaisin päättää itse oman ruuan."

"Minun mielestäni hyvä tulevaisuuden koulu olisi sellainen millainen se nytkin on."